

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egyes évre 3 ft. Félévre 1 ft 50 kr. Egyes szám 10 kr.
Gazdasági egyesületi tagoknak és közösgének 2 ft.
Eldíjazottak pénzük és reklamátiók GONDOS (Grünbaum)
MÁRK nyomdátulajdonos címére küldendők.

Felolvasó szerkesztő: CSORNA JENŐ.
Kiadó: Gondos (Grünbaum) Márk.
Laptulajdonos: A muraszombati gazdasági főkegyelet.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztési küldemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábnos petitor egyzeri hirdetésnél 10 kr
többzeri hirdetésnél soronként 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyitólét petitora 25 kr.

Magyarosító és közművelődési szakosztályunk közgyűlése.

A muraszombat-járási tanítótkör magyarosító és közművelődési szakosztálya ez évi közgyűlését e hó 17-én tartotta meg Muraszombaton, az állami iskolában mintegy 60 jelenlévő részvétele mellett. A gyűlés megnyitása után Takács R. István elnök terjesztette elő részletes jelentését a szakosztály mult 1895/96. évi működéséről, melyből kiveszük, hogy a szakosztálynak a vonatkozó évben 3 alapító, 95 rendes, 16 pártoló, összesen 114 tagja volt. Az iskolai ezredéves emlékműnevelők alkalmából kiosztott 1747 darab különféle művet, melyek beszerzésével jelentékeny engedményben részesült az illető könyvkiadó részéről, a kitűzött hazafiás czébra való tekintetből. Segélyezte a battyándi olvasókört, s a muraszombati ág. hitv. evang. iskola népkönyvtárát. A péterhegyi ev. gyülekezetnek 10 drb magyar egyházi énekes könyvet adományozott. Az ezredéves orsz. kiállításra vármegyei segély mellett 73 vend. gyermeket küldött fel 395 88 kr. költség erejéig, a kiállításra felküldte a megalakulásáról felvett fényképét, eddigi felhívásait, munkaprogramját, kiadványait, történetének rövid vázlatát s tisztikarának arcképeit. A járási iskoláknak ajánlotta a

millennium megünneplését s annak méltó kintjére tervezetét dolgozott ki. A közművelődési egyesületek kongresszusán képviseltette magát. Folyamodott az ismétlőoktatás díjazásáról. A szakosztály alapvagyona 600 ft.

Az elnöki jelentést tudomásul vették, köszönetet szavazva a törvényhatóságnak 250 ftos adományáért, főurainknak fuvarért, a könyvkiadóknak engedményekért.

A számvizsgáló-bizottság jelentését tudomásul vették s illetve a számadást 1228 ft 86 kr. bevétellel s ugyanannyi kiadással jóváhagyták, pénztárosnak a felmentvényt megadták.

A jövő 1896/97. évi költségvetést 351 ft 07 kr fedezettel s ugyanannyi szükséglettel állapították meg. Ennek tárgyalása kapcsán vita támadt a felett, hogy a dal- és olvasókörök című előirányzott 200 ftnyi összeg ne inkább az állami iskolák azon tanítóinak jutalmazására fordítsák, — a kik az egyházi éneket tanítják — mint azt Kovács István indítványozta. A vitát Szápáry László gróf döntötte el azon kijelentésével, hogy Kovács lelkész indítványának elfogadása mellett a dal- és olvasókörökre a 200 ftot sajátjából megajánlotta. Leikesen megéljenezték.

Folytatólag Török Ernő terjesztette elő a zalamegyei vendég csatlakozását

előkészítő-bizottság jelentését, mely szerint a bellinczi értelmiség készsége jelentette a leendő csatlakozását, meg is indította a taggyűjtést, aláíratkozott 30 rendes tag stb. A jelentés tudomásul vétele után Csorna Jenő indítványozta, hogy a tanítótkör szárnyai alatt megerősödött magyarosító szakosztály most már váljon ki az anyaegetből, alakuljon önálló egyesületté, terjessze ki működését az összes vendeklakta területekre. A kiválás előkészítésére, a vendvidői közműv. egyesület megalakítására bizottság kiküldetését ajánlja. Indítványa pártolásra is, ellenzésre is talált. Többen félték a szakosztályt, hogy fiatal kora miatt kiragadva az anya védszárnyai alól elbukhatna. Az ügyet többeknek heves felszólalása után névszerinti szavazással (21—15) döntötték el Csorna Jenő indítványa értelmében.

A kiválás és csatlakozás kimondott, előkészítő-bizottságába a megválasztandó új elnök, Csorna, Czipott, Hunyadi, Török, Sárny és Kolossa küldettek ki.

Köszönetet szavaztak gt. Széchenyi Tiadarnak 660 forintos iskolai adományáért s a jkvi k'vonat kézbesítése illetve a köszöntő személyes tolmácsolására Szápáry Pál, Sinkovitch Dénes és Sllankovich János kéretett fel.

ÖNTÁRSZÁM

Kirándulás.

Irtá: RÁKOSI VIKTOR *)

Egyszer meghitet tölöttöm egy alföldi városban Csanya kis város volt, sok porral és kevés faval, vertéshizlalt telepekkel, sok kuval és két új-ággal.

Áng érkeztem meg s alig nyújtóztam végig a hűvös útványon, beant. egy iskolatársam városi képviselő tanár és a „Szabad Nép és Vidék” szerkesztője és melegen üdvözöl.

Hála Isten nagy megjutott! mondá és nem szűnt meg a kezemet szorongatni.

- Miért örülsz neki annyira?
- Mert akkor én (l)achekes fúrdőre.
- Micsoda hivatalodat vegyem at: a városi képviselőseget, a tanárságot, vagy a szerkesztést?
- A szerkesztést barátom, a szerkesztést.
- Azt nem lehetem.
- Miért?
- Pihenni jöttem ide, nem pedig verekedni.
- Csendes természetű ember vagyok, különben pedig nem is értek a dologhoz.
- Jegyzed meg, hogy mi a lapírásunkkal nem verekszünk, so. igen jó viszonyban vagyunk.
- Nem is veszeddedetek soha?

*) A kitűzött magyar humoristának kedvenc témája a vidéki lapszerkesztés humorát felmutatni. Ez a pajkos história a Barnabás fogása egyik tarsa. A jaita közt az Athenaeumnál rendelkezett meg 2 frért. A szerk.

— De jó darabig. Hanem egyszer disznótörből a hátamon vittem öt haza s azóta jóbarátok vagyunk. Mert ha haza nem viszem, megfogyott volna.

— Ugy ám, de én nem vittem öt haza disznótörből s így a barátság rám nem terjed ki.

— Dehogy nem. Különbem is elutasítom előtt megismertetek vele s a legjobb barátok lesztek.

— Lustálkodni akarok.

— Ugyan az Isten áldjon meg Öt nap alatt úgy megunod magadat itt köztünk, hogy örülsz annak a kis dolognak, amelylyel az újságírás jár. Mondom kit van az országos helyenvezetőintézet évi jelentése. Ezt négy részre osztottam, van négy száma vezercikked.

— Ne adjuk inkább tárczákat? kérdém

— Nem lehet Tárca van már. Egy végtelen hosszú novella. Már két generáció kihalt a kezdete óta s elart még az őzig. Az már ott van a nyomdavezetővel az egész. Ezzel semmi dolgom nem lesz. A városi közgyűlésről a tudóstást megírják. Peták (úgyes író, de a saját nevét kivéve, mindent két t vel ír s az a rögeszméje, hogy a kutját cutyának kell írni, mert Csatból származik); a helyi híreket beszámítja Bleyer.

— Hat ennek mi a hibája?

Hibája nincs, de van egy szodavizgyára; ezt minduntalan belecsúsztatja a lapba és reklámot csinál neki. No készen vagyunk Elfogadod, ugye öreg?

Isten neki, legalább szórakozom egy kicsit.

— Azt a pontot, hogy nem írták hozzá, nem is tárgyaltuk.

— Most pedig fogadd először is a helyenvezetői vezércikket aztán és ez nagyon fontos, itt van az előzetők névsora.

— Mit csináljak veled? csak nem akarod, hogy magam horjajam ki a lapot?

— Nem, de ezekkel az emberekkel jól kell bánni. Soha rosszat ne írj róluk... kivéve persze, ha valamelyik kitűri a nyakát, vagy kigyalad a háza. Kedden jön Stádlér, a hirdetésem bérlője és hoz 100 ftot. Légy vele udvarias. Ezen a napon meg fog jelenni Kelemen is, akinek tartozom 15 fttal, légy vele amit akarsz.

— Ki is fizethetem?

— Azt az egyet ne. Most Isten vedd, holnap utazom.

Ezzel elrobogott.

Másnap megjelentek nálam Peták, Bleyer és a nyomdavezető hozatni magukat, egy kis beszédet intéztem bemutatni magukat, egy kis beszédet Peták kijelentette, hogy ilyen ember kellene nekik, akkor másképp nézne ki a város.

Megegyeztek abban, hogy én hivatásom magasztalán álltok.

Kedden nagy patáliára érkeztem a szerkesztő egbe.

Egy úr kritizálta a berendezést, kijelentette, hogy a papíro:unk nagyon komiz, a betűink kopottak s az egész munka goromba.

Ebureim szótlanul hallgattak, én szontan dűbbe jöttem s azonnal odaszóltam:

Egy ember, a ki épp oly komiz, mint a papíro:unk, épp oly kopott mint a betűink s épp oly goromba mint az egész munkánk, fogja be a száját.

A tisztikar újítása során elfogadtattott Dr. Czipott Zoltán indítványát, hogy a szakosztály kiváltságát s önálló egyletté való alakításáig maradjon meg az eddigi tisztikar.

A gyűlés befejezte után az ezredéves ünnep következett, melyet Takács R. István elnök szavai vezettek be, mire az egész közönség Mártonyi László harmonium kísérelte mellett elénekelt a magyar himnusz. Gróf Szápáry Pál lépett ezután az emelvényre s distinguált előadásban lelkes szavakban emlekezett meg az ezredéves multról s buzdított a haza és a király szeretetére. Majd Olaszky Terka urhölgy szaválta el szívéhez szólóan Ábrányinak „Népek öre, népek atya” című költeményét, végül a szócztató énekelteik el nagy lelkesedéssel, mire a szép ünnepély véget ért. Az ünnep végeztével barátságos ebédre gyűltünk a „Korona” éttermében, hol lelkes felkötözöntökben emlegettük meg közéletünk faktorait. Elsőnek gróf Szápáry Pál szólt fel, a királyért emelve poharát, melyet az összes jelenlevők állva hallgattak végig s háromszorosán megéjleneztek, Török Ernő az egyesületi tagokat, Csorna Jenő gróf Szápáry Pált, dr. Czipott Zoltán a tanítói kart éltette.

A virág származása.

Tévedés volna azt hinni, hogy a természet bölcs szervező, alkotó képességének észlelése alkalmával; abban a módban például, melyely egy-egy létesítményét mi életre hívni látjuk, hogy abban szellemi megismerésünk számára, a tudás komoly birtokán kívül ne volna még mindig valami meglepően fölemelő, gyönyörködtető is egyuttal.

Általában téves az az állítás, hogy a természetudományok világa leverőden prózai, a melyben nincs semmi poezis.

De viszont azt se higgyük, hogy akkor, a mikor például az emberi szemet a beláthatatlan időközön át lassu, fokozatos képzésel annyi varázsszal ékesíti, hogy akkor még csupán csak szépségeti érzéke által hagyta volna magát vezettetni. Ó nem! Az a néma, de folyton tökéletesülő nemes szerv, számta-

lan lebilincselő kifejező képességével mindig hasznosabb, félreérthetetlen ebbszószóljója lesz a tulajdonosában derengő isteni szikrának. Annak a selymes szempillának, mely annyira gyengéd, szelíddé, szendevé teszi a tekintet, még a legkisebb szála is igen praktikus célt szolgál, mert védi azt a finom, kényes szervet, az idegen anyagok káros kübehatása ellen.

Legyen róla meggyőződve, hogy a természet gyakorlati haszon, reális cél nélkül soha nem ideálizál. És mégis az a teremtet szellem, a melyben ő működik a képzelhető legelőkelőbb konstruáló elmével kapcsolatosan a legnagyobb művészi zsenialitást egyesíti magában.

Azzal se ámitsuk magunkat, hogy a virág, az alsóbbrendűség e valóban bajos jelensége csak a mi gyönyörködtetésünkre lett volna oly széppé teremtetve. Ez már azért sem lehetséges, mert ennek a kifejlődése sok százezer évvel megelőzte az emberi nem születését, mely tudvaleg csak a legutóbbi, negyedik korszakban, tehát ezelőtt mintegy 20000 évvel történt. Másfelől pedig a virág, vagyis a szines szirmokból alakult pártá a növénynél első sorban öncélú s az a rendeltetés, hogy a szaporodás finom szerveinek, a parodák, termők, magvak és gyümölcsöknek takarója, oltalmazója legyen.

Igaz, hogy most már maga az ember is sokban hozzájárul a virág szaporításához, szépsége fejlesztéséhez; tenyészt, mert szereti kedélyére gyakorolt kellemes, nemesítő hatásért s mert tudja róla, hogy értékes kereskedelmi s iparcikkéket is szolgálhat; de ha azt kutatjuk, hogy eredetileg vajjon mi szolgáltatta e erre a virágot s minő okok idézték elő annak a szin és alakbeli végtelen változatoságu pompáját, úgy ezekre a kérdésekre egy nagy buvár elméleti kapjuk meg a frappans feleletet. Darwin beható vizsgálatai alapján ugyanis a többek közt azt a meggyőzést teszi, hogy „a virágok a zöld levelekkel ellentétben azért lettek a természeti kiválás által oly feltűnőkké s következőleg egyszerűsdim szépekké is, hogy a rovarok által könnyen észrevételessenek. E következtetésére — ugymond — akkor jutottam, midőn azon változhatlan szabályt fedeztem fel, hogy ha valamely virág csak a szél által termékenyítették, soha sincs élénk színezetű bokrétaja.” Ezzel ő nem mond kevésbet, mint azt, hogy a virágok létrehozásában — bár öntudatlanu — de a rovaroknak igen nagy szerepük volt.

— Szép. Sok embert ismerek de Kelemenét egyet sem. Nagyon ő vendek (A nyomdavezető tizenötöt mutat az újján)

— Nem jut eszébe a nevetemről semmi?

— Valami rimet teszik gondolni?

— Nem, hanem valami összeget.

Villámként cikázott át fejemre ez a tizenöt forintos Kelemen. Jambor képt vágtam.

— Nagyon sajnálom, mondám pokoli nyájassággal. — de sejtelnem nincs róla, hogy hóvá tiszgál cselőzoi?

— A tizenöt forintra, melylyel a szerkesztő ur tartozik.

— Ne morda!

— Ursagod nincs róla értesítve?

— Nem vagyok.

— Tehát nem is fizet?

— Nem.

— Az utolsó szava?

— Nem utolsó szavam.

— Tehát megis fizet.

— Nem.

— De most már az utolsó szava ez?

— (Intetem, hogy igen. A nyomdavezető kibodást markirozta a hátterben én tehát: miután utolsó szavamal már kimondtam, Kelemen urat szó nélkül torlon ragadtam és az utcára löktem.)

A nyomdavezető gratulált, de kijelen ette, hogy ezen kellett volna kezdem.

Másnap két bec-telezésérti part akasztottak a nyakamba, egyet az adós, egyet a hitelező.

En pedig a szerkesztésben megjelenő „Szabó Nép és Vidék” számban kijelenttem, hogy a szerkesztéstől visszaleptem, mielőtt beléptem volna.

A selyembogarászat a végletlen novella, Peták ur dupla tá és Beyer ur szodavis reklámjai négy hétig pompásan megöltöttek a lapot.

Lám, bizonyos tekintetben minő poezikus eredményt értek el ezek az ősrégi kis herczétek.

Pedig mi volt az indok?

Bizony — prózai. Mert valamit mi úgy szólván egész életünkön át megélhetésünkre dolgozunk, úgy ezek az apró, könnyű szárnyasok is kora reggeltől napestig csak tápszerkeiket fölkereshessék. Ezt pedig rendszerint a növényi részekben találják meg. Itt habzsolják, szőröcsölik a himpork és nekart, innét hordják haza telepeikre a szükséges építő anyagokkal együtt.

Most már könnyebb a dolog. De egykor, a mikor még keletkezében volt, a mikor csak termők, parodák és zöld kelyhekből állt s mintegy elrejtve élt a virág, lázas színességgel s mégis sok időt vesztve, messze vidékek erdőit, mezőit kellett bebarangolniok tápszerke felkutatásáért. Nagyon bizonyos, hogy e fárdalmak közt a valamely világosabb zöld pártá már könnyebben észrevehető s ezért látogatottabb is volt a többinél. Ámbar a különböző faj rovaroknak rendszerint mind egyiknek megvaanak a maguk meghatározott virágjai, melyeket felkeresni szoktak, azonban könnyen belátható, hogy mindannyiára nézve, azért a saját választottjái közül is a már valamely világosabb zöld színd volt a legelőnyösebb, leghamarabb feltalálható; következésképp túnyomán mindig ezekből lett a himpork széthordva s vele a többi megtermékenyítve. Mivel pedig a növények szintén hajlandók ömagukhoz hasonlókat szaporítani; ennek a lassu, de szakadatlan következtetésséggel végzett munkának a végteleben vesző idők folyamán az lett eredménye, hogy a természetes kiválás általános érvényü, mely horderéji törvényét a rovarok így felhasználva, az eredetileg zöld szirmokat mindig változatosabbakká, élénkebbékké, világosabb színezetűkké festették. A munka még folyton tart s azért a fenti tételt sok esetben igazolva látjuk napjainkban is. Azok a szabadban élő virágok, melyeket most a rovarok leginkább látogatnak, azok már nemcsak világosabb, sőt egészen fehér színekbe mennek át, hanem gyakran tömeges megjelenésűek is, egész bokréttákba csoportosulnak, vagy füzérekbe csúsnékné alá, pl. a bodza és az skacza virágja. Még ellenben azok a növények, melyeket az ember maga és csupán a saját hasznára való tekintettel művel s melyeket a szél poroz, azoknak a virágaik nagy mennyiségűk d. czára is ugyszólván észrevehetetlenek. Így van ez az összes gabonane-műeinknél.

Gondolom Thomas említi, hogy egy üveg-házban ápot vanifabűsűek sokáig nem volt magva, mert hiányzott az a rovar, mely a megtermékenyítéshez szükséges port reahordja s a midőn a kertész ezt maga teljesítette, a vanília magvakat hozott.

Nagyon valószínűnek látszik, hogy a természeti kiválásítás teremtő ereje ugyanakkor a rovarok közb járás ra adta meg a virágnak nemcsak a színezet, de illatát is.

Hogy aután később minő szerencsével avathozott bele az ember ebbe a folyamatba, s milyen sikereket érhet el akkor, ha a természetet intenczióit, törvényeit helyesen fogja föl és alkalmazza, azt elég nevezetes s nagy számu tények bizonyítják. Mert azt hiszem, hogy ügyes kertész nélkül az eredetileg csak vadroszából épp oly kevésbé lett volna utóbb pompás marósnál, mint az apró, fanyar vadalmából zamatos hús goldronot.

A rég lezajlott multakba visszatekintve, valószínűleg a meszotok voltak az első határozottabb növényi képletek. Ezek után következtek a harasztok, zsurlók és korpaféléknek tömérédek fűjai Földünkön, a valamikor troikus s végli korszakokban a tenyészteket általában sokkal nagyobb arányú ételek élték, mint napjainkban; a mikor is e gyors növedés kriptogámok 20—25 méter magasságot meghaladó fantasztikus pálmászorú fak alakjában rengeteg erdségeket képeztek. Ezeknek a növény-örisoknak ma már csak törpa fajrokonát láthatjuk itt kö-

A lármás ur elkéltük, aztán elzöldült, végül elszárgult és legvégül így szólt:

— Egyeb mondani valója az urnak nincs?

— Hát ez nem elég volt?

Eleg volt.

— Úgy kérem becses távozását.

— Távozom, de az nem lesz oly becses, mint ön gondja.

Ezzel fejebe nyomta kalapját és távozott. A nyomdavezető kétségbeesve rohant hozzám, szólt:

— Uram tudja, hogy mivel gorombáskodott?

— Atárki az nálam mindég. Idegenekkel épp oly szivesen gorombáskodom, mint ismerősökkel.

— De kérem, ez nem volt sem ismerős, sem idegen. Ez Stádlér volt.

— Mi az ördög, a százfórintos Stádlér?

— Az, az ur most száz forintot kigorombáskodott az ablakon.

Lelkiismeretfurdalást éreztem. Elhatároztam, hogy ezental mindenkiel nyájass leszek.

Be is állított nekemőrá egy ur, a kivel különben a legjobb akarat mellett se gorombáskodhattam mert maga volt a megtestesült nyájasság és alázat. Miután egy csomó bököt mondott rám, egyszerre csak megszólalt:

— Egy nagy keresem volna, ha nem terhelém.

— Oh kérem.

— (A nyomdavezető már egy negyedórás integet és titkos jeleket ad a vendég háta mögött. Mit akar még megint ez az ember?) Mellesleg talán tudni a nevetem folytatá az alázatos vendég.

— A nevet? Valóban... a nyelvem van... de képtelen vagyok kimondani.

— Kelemen.

— Kelemen?

rőlötünk a páfrány, bábaguzsaly és a korpa-
füvekben; de mint egykori őseik, ezek szintén
virágtalanok még ma is.

A földrétegekben talált kővételek tanu-
sága szerint a kezdetben csak porodák és
termőből álló virág úgy látszik, először a
lomb és fűfélékkel ősi fajainál a másodkori
trias formációkban, tehát körülbelül egymil-
lió ötszázézer évvel jelent meg a pártás vi-
rágzatát pedig sokkal később, csak a terciar
korszakban találunk meg s így H. Meyer nyom-
án elmondhatjuk, miképp legkevésbé is ötsz-
százézer éve annak, hogy földünkben az ősi
szines szírmu pártá kedves mosolya földért
(K. C.)

Helyi és vidéki hírek.

— **Képviselőválasztási mozgalom.**
Mult számunkban írtuk, hogy a muraszombati
kerület gróf Bathányi Tivadart jelölte képviselő-
lének Gróf Bathányi Tivadart azonban a jelölés-
séget nem fogadta el, mivel következtében Török
Erőd kir. közigyűző mult szerdán esti 6 óra
a muraszombati választó polgárokat a Korona
vendéglőbe hívta össze értekezletre. Ez értekezlet
egyhangu megállapodással gróf Szápáry Lászlónak
ajánlotta fel a képviselő-jelöltséget egyúttal, h
hő 19 re a kerület összes választói összehívta
nagygyűlésre a jelölt propagálása érdekében Gróf
Szápáry László a jelöltséget elfogadta s kormány-
párti programmal lép fel. Körülötte járának ér-
telmisségének legnagyobb része s a polgárság zöm-
e csoportosul. — Lapunk zártaok értesültünk,
hogy ér. Vízlendván kibocsátott reklamáció
szerint dr. Varga Gábor szentgotthárdi ügyvéd
nyugtasak szabadlevél programmal lép fel s ér-
dekeiben Vízlendván folyó hó 21-én pártgyűlést
tartanak.

— **A nagyértekezlet.** A muraszombati
választó kerület egész területét egybeseregelt
választók mai napon délelőtt 11 órakor a Korona
vendéglő nagytermében tartott népes értekezleten
egyhangu lelkesedéssel kiadták ki Szápáry László
gróft a kerület képviselőjének. A kijelölés meg-
történte után megalakították a párt végrehajró
bizottság s aztán lengő zászlók alatt in corpore
várkastélyhoz vonultak, melynek a korridorján a
jelölt általános helyeslés közt megtartotta pro-
grambeszédét, melyben a kormánypárt híveinek
vallotta magát, hangsúlyozta az ország gazdasági
megerősödésének az adórendszer és a közigazgatás
reformjának szükségességét és ígérte a kerület
s különösen Muraszombati város vitális érde-
keinek a vasut és a polgári iskola ügyének lel-
kes felkarolását, utána 1 órakor barátságos ebédre
gyűltek össze a választók az összes vendéglőkhöz
höz köztük a képviselőjelölt is megjelent s lel-
kes ovációkban részesült.

— **Gróf Sechenyi Tivadár** kerültek
volt országos képviselője a következő nyit levelet
bocsátotta ki a járás közönségéhez: A választó
közönség bizalmából oly szerencsés voltam, hogy
az országgyűlésben a muraszombati kerületet 12 1/2
éven át képviselhettem — Ezen időtartam alatt
legjobb tehetségem és meggyőződéseim szerint ön-
szentület ügyekhez ezen kerület érdekeit elő-
mozdítottam; hogy: ebbeli törekvéseimet a ki-
váltó siker nem követte annak oka leginkább azon
fonálton személyi ellentéteken keresendő melyek
a kerület összes mérvadó tényezőinek egyértelmű
működését megnehezítették. Ugy a magas kor-
mány, mint Vasvármegyei intéző körei és régi híj
pártbíveim által felkértem, hogy a későbbin álló
országgyűlésre is a muraszombati kerület mandátumát
elfogadjam; de tekintettel arra, hogy engem a
közélet terén soha magánérdekom kielégítése nem
vezetett, hanem mindig a kerület érdekeit tekint-
tetlen irányadóul — és mivel a muraszombati
kerületnek nagyobb szolgáltatást vélek azáltal tenni,
ha visszavonulatommal a választásukom egyértelmű
és békés megoldását lehetséges tetszem, —
mintha a jelöltséget elfogadásával a kerületet párt-
viszályok személyelvé tenném, és mivel az oddig
feladott személyi ellentétek is elhárítható lettek —
és ekként lehetővé válik, hogy az egész kerület,
mely eddig a pártoskodás által két ellentétek,
működését megbénító taborra oszlott, — a jövőben
a kerület érdekeit egyértelműleg fekeforva,
mindnyáján együttesen a közös érdekekben közre-
működjünk, azért a választó közönségem irántem
tanusított igen megismerő bizalmáért legmélyebb
hálas köszönetemet nyilvánítva, kijelentem, hogy
a jövőben csakis mint ezen járás egyszerű polgára
kivánok kerültek érdekeinek felkarolásában
közreműködni, mely törekvéseimben mindazon tá-
mogatók és együttműködésére számítok, a kik
kerületünk érdekeit szívókn hordják. Kelt Mura-
szombatiában 1896 évi október hó 16-án.

Tisztelettel
Gróf Sechenyi Tivadár s. k.

— **Szapáry László gróf** a következő
sorrendben tartja meg programbeszédét: október
19-én délel. 11 órakor Muraszombatiában, okt.
21-én reggel 9 órakor Nagy-Dolincon, d. e. 11
órákor Péterhegyen, délután 3 órakor Tökerecs-
túron, — október 22-én reggel 9 órakor Márton-
helyen, délelőtt 10 órakor Battyándon, délután 3
órákor Szendlakon, — október 23-án reggel 9
órákor Bodóhegyen, délelőtt 11 órákor F. Len-
dván, — október 24-én délelőtt 10 órakor Víz-
lendván és délután 2 órakor Vashidegkúton.

— **Eljegyzés.** Horváth Kálmán, Vas vár-
megye IV. aljegyzője, városunk szülőte eljegyezte
Mosz Gizella urhölgyet Moszt Rezső muraszombati
bírtokos leánnyal.

— **A battányi kalfák** ügyében tett
felszólalásunknak meglett a kívánt eredménye.
Most már a patakon levő összes büröket erős
karfák szegélyezik.

— **A Tereznapi vásár**, mely a leg-
előnebb szokott lenni országos vásáraink közül,
az idén majdnem teljesen elmosa az egész nap
szakadó eső

— **A II-ik budapesti feláruló**
társaság megyénkből f. hó 16-án este indult
el Szentgotthárdra fő, és alsópárnák vezetése alatt.
— **A vasvári huszárok a hadbíró-
ság előtt.** A csákotnyai hadgyakorlat alkalmá-
val történt, hogy a zágrábi 53 ik gyalogezred
9 ik százada a szabályszerű 50 lépés távolságot,
hamon oly közel mentek a rohanó 19-ik sz. vasvári
honvédhuszár ezred elé, hogy egy D-mukai nevű
közúszár lovát Csernovics baka valósággal fel-
nyársalt, amennyiben a szurony és a puskacső
egy része a ló szígyébe ment. A ló szörnyű táj-
dalmában ágaskodni kezdett és kapálósága közben
a vizgáztalan baka koponyáját kettéhasította. Mi-
dőn a ló elődött, egy Gullus nevű bakára esett,
kit a ló és lovas a nagy eső következtében agyon-
yomott. A végonyaglásban vergődő ló a bakák
közül még hármat agyonnyomott, a huszár pedig
alig tudtak kiszabadítani a ló alól. Az északi
hadbíroság most tartja a nyomozást ez ügyben,
hogy kiderítsen, kit ér a felelősség és szomorú ki-
menetelő ő-sz-ütközésben.

— **Trachoma- orvos.** Dr. Szilárd Lipót
trachoma- orvos ezen minőségben a muraszombati
járás területére újabb is kirendeltetett.

— **Halmoson** Kondor Ferenc állami tan-
ító falkolajában ez év ő-sz-én mintegy 5000 (öt
ezer) darab erős s teljesen kiképzett gyümölcsfa
lesz eladó. Egyebekben utalunk lapunk más hely-
yén közölt hirdetésre.

— **Felségcsírtóknak** a máriahavasi tüzöltő
egylették 50 forint ajándékot.

Irodalom.

— **Uj férfiarok.** Erkel S. és Goll J.
szerkesztése alatt az Apollo című farfűrgyűjtem-
ményből a XI. évfolyam első része a következő
művek tartalmával jelent meg: 201—202. ez kar
Magyar dalok: a) Házak előtt mennek el a hu-
szárok . . . b) Jaj annak a leánynak . . . c) Zsin-
delynek a huszárköznyarát . . . d) Az hallottam
Budapestben . . . e) Jaj de hamis a maga szeme . .
f) Két út van előttem . . . Fortuner Élektől A 207.
A szerelmes bojtár, Wuching K. Páltól. A 207.
Az egész évi előfizetési ára egy vezérkönyv és négy
szólamért 2 frt 50 kr Pósti kiadományok című-
zendők: Az Apollo szerkesztésének Budapeston,
VI, Lázár utca 18. sz. a.

— **A „Jelenkor”** Palágyi Menyhért heti
szemléje most közli harmadik szöveggyűjteményét
eredményeit. A kilencedik harmincz idegen szöveg
magyarítására több mint negyyszáz pályamunka
érkezett, melynek a magyar nyelv rengeteg szö-
vége és hajlékonyságát igen nagy országos érdekes
tanulmány világításba helyszik. Erdőkölösdét fog
kelteni. „A Kistudalor-társaság fűldefesző uton”
című cikk, mely arra figyelmeztet, hogyan áll-
tették fel a szépirodalmi fűldefesző Arany Janos
egy állítólag kiadatlan költeményével, mely pe-
dig Arany kisebb költeményeinek két kötetes ki-
adásban bennefoglaltatik. A Jelenkor igaz követ-
kezővel szöveggyűjteményével az önálló nemzeti műve-
dés és emjelet és éies bírálatot gyakorol a Nyug-
totról erőd kóros szemléti áramlatok fölélté. E
heti vezércikkében a német nyelv kötelező köz-
építoklati oktatása ellen szólal föl mélyre ható
érveléssel. A lap komoly tartalmát kellemesen
tarthatják a „Valtozások” melyek közül az alka-
lommal egy mulattató ballada-támaszat emelünk
ki. Lőse-ru társadalmi cizkék, irodalmi, szin-
házi bírálatok, „beszélések” és költemények egész-
tik ki a lap tartalmát. A Jelenkor évi előfizetési
ára 8 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-
utca 81.

Vegyes hírek.

A megyéhezt.

— **A körmend-németgyűjtemény vasut** kiépítésére
a kereskedelmi miniszter 120 ezer frtyai állami

segélyt engedélyezett. Ez idő szerint az állam-
vasutakkal kötendő üzemszerződés tekintetében
némi differenciák megszűntetésével foglalkoznak
s aztán a vonal kiépítése haladéktalanul kezde-
tét veszi.

— **Mérges kigyó.** Ferbár Jakab gazsotny
földbírtokos Német-Báksón vadászás közben egy
szertemes lóvésszel leterített egy vipra névről
ismert mérges kigyót. Hosszasága meghaladta a
száz centimétert.

— **Elektronos világítás Szent Gotthárdon.** Az
elektronos világítás munkalatai járásban folytak.
A Koronai szállóban, valamint a Klein-éke kávé-
házban a sodronyvezetékek már elkészültek. A
központi telep épülte tető alatt áll s minden le-
gjobbat mutat, hogy november hó közepé táján Szt.
Gotthárd már villamosan lesz világítva.

— **Az első vegyes házasság** Szent Gotthárdon
folyó hó 5-én kötötte meg. A vőlegény Kopfe-
stein Lipót német-szent-mihályi illetőségű gráci
lakos volt, ki a zsidó vallást követi, míg a meny-
asszony Lambrecht Mária urhölgy volt, ki r. k.
vallásu. — A házasságok a születendő gyermekek
vállására nézve a szolgabíró előtt kötött előző
szerződésük egyeztek meg, hogy azok kizáró-
lag apji vallást fogják követni.

— **A vármegyei telefon** kiépítése erősebben
folyik s az év folyamán az összes vonalak ki
lesznek építve.

A hazabóli.

— **Perlakon** január 1-ére adóhivatalt állita-
nak föl.

— **Zala-Egerszeg** jövő évi bevételre 43 337
frt, kiadásra 85.189 frt, a pótlód pótló 30% lesz.

— **Alsó-Lendván** az új polg. iskola építést
nagy ünneppégl avatták 181.

— **Keszthelyen** a Vasváry-féle 10 000 koronás
alapítvány kamatait a szegények között okt.
15-én osztották ki.

— **Zalamegye területén** az idei szüret gye-
gőn sikerült.

— **Keszthely-Polgárvároson** jegyzővé Sarkady
Károly zvidi jegyzőt választották meg.

Nyittelek.

E rovat alatt közöltökért nem felelős a szerk.

Selyem-damasztek 65 król 14 frt 65 krét 65 krét
területi — valamint fekete, feher, szines Hanneberg-selyem 35 król 14 frt 65 krét
meterekenkú sima, csikós, koczkázott, mintázott stb. (mint
egy 240 köbméterű minőség, 2000 szin-és mintázatban
stb.) a megrendítő az új postabír-és vámmentesen a ház-
hoz szállítja. Mintákat postaföldülettel küld: Hanneberg
G. (és. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zárheben.
Svájczka címzett levelekre 10 kros, levelezés 5 kros bélye-
g ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pon-
tatosan elintéztetnek. 6

HIRDETESEK.

MALOM-ELADÁS.

A muraszombati járás egy nagyobb közsé-
gen egy pár tőre járó
pataki malom
a hozzátartozó hat hold szántóföld és két
örökáron eladó, esetleg bérszadot.
Bővebbet e lapok kiadóhivatalában.

Arverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati királyi járásbírósg mia t
teleknyvi hatóság közliert teszi, hogy a muraszombati
takarékpostázat végrehajtók Bini Mátyas és neje Vörös Julia végrehajtók szendvő
elleni 500 frt és 100 frt tökékövetés és járulá-
kai iránti végrehajtási ügyében (a muraszombati
kir. járásbírósg területén levő Mészáros közsé-
gen fekvő, a mezővári 131/a. tjkben felvett f.
(561/a. 563/a) hsz. birokra 146 frt, a 148/58. hsz.
120, házza. birokra 570 frt, az 586/b/1. hsz. bir-
tokra 90 frt, a 607/d. hsz. birtokra 64 frt, a
637/d. hsz. birtokra 100 frt és a 64. sz. tjkben 1.
8. szors. a felvett 1/4 telki közöségi illetőség-
ből Bini Mátyas illot 1/4 részre az arverést 73
frtban ezennel megállapított kiáltási árban el-
rend-ítte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok
az 1896. évi október hó 26. napján del-
előtt 9 órakor Mészáros, a községi bíró házá-
nál megtartandó nyilvános arverésben a megállapí-
tott kiáltási árban a/ul is eladati fognak.

Arverési szándékozók taroznak az ingatlano-
kn becslésüknek 10 százalékat vagyis 14 frt 60 kr.
57 forint, 9 forint, 6 forint 40 kr., 5 forint
70 kr., 10 forint és 7 forint 30 kr készpénzben
vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett
árfolyammal szánított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazsággyűjtemiszi
rend-let 8. §-ában kijelölt évadóképes értéke-
páiban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881.
LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántalmaznak a
bírósgnál előleges elhelyezéséről kiáltott szabá-
lyszert elismervényt ászolgáltatni.

Kelt a muraszombati kir. járásbírósg mint
telek. hatóságánál 1896. év augusztus 11-én.
AGUSTICA kir. járásbíró,

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy

Halmoson (Kupsincz) levő faiskolámban

ez év őszén s a jövő tavasszal mintegy

5000 drb. gyümölcsfa

lesz eladó. Több fajta alma-, körte-, szilva-, ringló-, cseresznye- és meggyfáim, mind szép egyenes törzsűek, gazdag gyökérrzettel és szabályos koronával. Ősszel jobb ültetni, mint tavasszal, mert jó időjárás mellett az ősszel ültetett fa már azon évben szépen megfogamzik s a jövő tavasszal vigan nő. Mig a tavasszal ültetett fának igen sokat árt a szárazság, miért is nagyobb gondozást igényel. Másrészt ősszel kényelmesebben és gondosabban végezhetjük az ültetést, mint tavasszal, a mikor minden mezei munka jobban összehalmozódik.

Tehát a gondos és okos gazda ősszel ültesse a gyümölcsfákat!

Erre való tekintettel október 20-án már megkezdem a fák eladását s tart mindaddig, mig a fagy be nem áll.

Halmos, 1896. október.

KONDOR FERENCZ.

OZ NANÜVANYE.

Na znánye dám, ka v-Küpsinczi (Halmos) vu moj em drevja ogradi mám blüzi

5000 [pétjezero] vecstéle dobri czepik

kakti: jabuka, grüske, szlive, esresnye i visnye, — z-dobrim i mocsnim korenyom, i lejpo korounov, z-ednákim szteblom, najbógse száda, na odajo. Tanácsno je i bougse v-jeszen, kakpa na szprotoletje szaditi, ár v-jeszen poszejano drevje esese v-tom leti sze lépo primle i vu prisesztnom szprotoletji veszélo raszté. Dokes na szprotolje poszejanomni drevji szühocsa doszta skódi, i potom vékse szkrb potrebuje. Zvüu toga na jeszen prilicsnejsze i szkrbnejsze sze lejko zaszedi, kak na szprotoletje, gda zse szakeféle polszko delo vküper pride. Tak szaki eseden i szkrben vért v-jeszen najposzadi drevje!

Na tó gledóes sze **oktobra 20. dnéva** primeni zaesne vödávanye. Za szako pri meni küpleno czepiko dobro sztojim, i szam krédi komi sté szpotrejbnim tanácsom szlüzsziti.

Halmos (Küpsincz), 1896. október.

KONDOR FERENCZ,

t a n i t ó.